

Trouw 22/2/2019

Verplichte eindtoetsing voor milieueffecten is wél een goed idee

Kees Linse

voorzitter Commissie voor de milieueffectrapportage

Ook bij milieueffectrapportages geldt het adagium 'Wie betaalt, bepaalt', schrijft Michiel de Vries, hoogleraar bestuurskunde aan de Radboud Universiteit Nijmegen (Opinie, 5 februari). Het rapport wordt immers in opdracht van de initiatiefnemer opgesteld. Als voorbeeld gebruikt hij het milieueffectrapport voor grootschalige zandwinning in het IJsselmeer.

Om te voorkomen dat een slager zijn eigen vlees keurt, heeft de wetgever in Nederland echter bepaald dat de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage de kwaliteit van de milieueffectrapporten moet toetsen. Niet van alle rapporten, maar wel die voor strategische plannen en complexe projecten. De Commissie bestaat uit onafhankelijke experts, zoals ecologen, landschapsarchitecten en technisch specialisten. Zij zijn afkomstig uit wetenschap, bedrijfsleven en van Nederlandse kennisinstututen. Elke toetsing heeft een eigen team van experts. Hun onafhankelijke positie wordt streng bewaakt. Experts mogen niet betrokken zijn bij het project. Alle milieueffectrapporten en toetsingen door de Commissie zijn openbaar. De Commissie is niet voor of tegen een

project, maar toetst of de milieu-informatie juist en compleet is. Het maatschappelijke debat kan daarmee op feiten gevoerd worden en de politiek kan goed geïnformeerd beslissen. Michiel de Vries stelt dat de Commissie de rapporten in het algemeen goedkeurt. Niets is minder waar. Al enige jaren moet de Commissie helaas vaststellen dat 70 procent van de rapporten onvoldoende is. Bijvoorbeeld omdat effecten op natuur of gezondheid niet goed waren onderzocht, of omdat bereke-

Geef de Commissie een mandaat om volledige en correcte informatie af te dwingen

ningen of conclusies niet kloppen. Een zorgelijk gegeven, maar wel de praktijk. Bij haar toetsing kijkt de Commissie verder dan alleen de vraag of berekeningen goed gedaan zijn. Conclusies over het wel of niet voldoen aan wetgeving worden gecheckt. Alternatieven met minder gevolgen voor natuur, landschap, klimaat en leefomgeving moeten goed onderzocht zijn. Zo niet, dan vraagt de Commissie dit alsnog te doen. Ook over het onderzoek bij de zandwinning in het IJsselmeer was de Commissie kritisch. Het IJsselmeer is een beschermd natuurgebied en een belangrijk leefgebied voor veel watervo-

gelsoorten, zoals de fuut en de kuif-eend. Ondanks uitgebreid natuuronderzoek moest de Commissie tot drie keer toe concluderen dat het rapport onvoldoende was om een zorgvuldig besluit te kunnen nemen. De laatste keer was in 2016. Daarna hebben de betrokken overheden ervoor gekozen om geen advies meer te vragen aan de Commissie. Dat is bij aanvullende informatie nu ook niet wettelijk verplicht. Een keuze van de wetgever, maar de Commissie zou ook graag deze informatie toetsen, zodat een compleet beeld ontstaat voor de omgeving en de politiek.

Michiel de Vries concludeert dat de Commissie onvoldoende mandaat heeft. Wanneer hij pleit voor een beslissende stem van de Commissie over of en hoe een project uitgevoerd wordt, ben ik het niet met hem eens. Ik ben van mening dat Rijk, provincies en gemeenten deze keuzes zelf moeten maken. Zij zijn democratisch verkozen en besluiten of ze de milieugevolgen van een project toelaatbaar vinden. Zij moeten dit wel zorgvuldig kunnen doen, op basis van goede en complete informatie.

Als hij bedoelt een mandaat om partijen te dwingen volledige en correcte informatie op tafel te leggen, kan ik hem volgen. Ik zie ook dat het systeem beter kan. Het zou goed zijn dat wanneer de Commissie belangrijke tekortkomingen in een rapport constateert, zij nieuwe aanvullende informatie altijd alsnog toetst. Want goede en betrouwbare milieu-informatie doet ertoe.